

Utskottet för infrastruktur

Länstrafikens kansli, Hamngatan 14, Östersund 14 oktober 2016, kl 9-15.30

Beslutande

Elise Ryder-Wikén (M), ordf
Catarina Espmark (M)
Anton Nordqvist (MP) tjug ers för
Carina Asplund (C)

Övriga deltagare

Ruth Eriksson, chef område
infrastruktur och kommunikationer
Jan Molde, infrastrukturstrateg §
32 - 33
Berit Eriksson, infrastrukturstrateg
§ 32 - 33
Åsa Hofsten, IT-strateg § 32
Peter Adolfsson,
bredbandssamordnare § 32

Utses att justera

Anton Nordqvist

Justeringens plats och tid

Regionens hus 28 oktober 2016

Sekreterare

Ruth Eriksson

Paragrafer: 30-37

Ordförande

Elise Ryder-Wikén

Justerande

Anton Nordqvist

BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ Utskottet för infrastruktur, Region Jämtland Härjedalen

Sammanträdesdatum 2016-10-14

Datum för anslags uppsättande

Datum för anslags nedtagande

Förvaringsplats för protokollet Regional utveckling, Östersund

Underskrift

Ruth Eriksson

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

Innehållsförteckning

§ 30 Fastställande av föredragningslista	3
§ 31 Föregående protokoll	3
§ 32 Informationer	3
§ 33 Utvidgat uppdrag partnerskapet Atlantbanan	7
§ 34 Utredning upphandling nattågstrafik	9
§ 35 Tilläggsavtal Härjedalen	9
§ 36 Avsiktsförklaring Elbussprojektet i Östersund	10
§ 37 Bussgoods Norr	10

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

§ 30 Fastställande av föredragningslista

Ärendebeskrivning

Enligt reglemente för utskottet har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlade vid sammanträdet utsänts till ledamöter och ersättare.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Föredragningslista fastställs, enligt utsänd kallelse.

§ 31 Föregående protokoll

Föregående protokoll föredras och läggs till handlingarna.

§ 32 Informationer

Information från Länstrafiken

Ordförande Elisabet Sjöström hälsar oss välkommen till Länstrafiken och ser det som en bra inledning på ett fördjupat samarbete. Vd Thomas Hägg informerar om verksamheten. Utskottet ställer frågor och får svar och förklarar sig nöjda med informationen.

Digital Agenda

Åsa Hofsten informerar. Det finns nu en accept från alla kommuner på en gemensam nämnd inom Region Jämtland Härjedalen. Alla kommuner ska representeras i nämnden. Det är viktigt att komma i gång med e-tjänster. Det kan t ex vara medborgarförslag, klagomål och bygglov.

Det finns beslut på att bilda en gemensam nämnd mellan Region Jämtland Härjedalen och Åre kommun för drift av servrar. Den nämnden kan utgöra stommen för den kommande gemensamma nämnden.

När verksamheten kommer i gång är det viktigt att olika kommuner ansvarar för olika saker som systemförvaltning.

På Gulddgalan i november är Region Jämtland Härjedalen nominerad till pris i kategorin årets IT-entreprenör för sitt arbete med vård närmare patienten med hjälp av IT-teknik.

Mittnordisk innovationsarena för cirkulär ekonomi

Åsa Hofsten informerar om projektet. I januari antogs Region Jämtland Härjedalens nya operativa innovationsprogram (RIP) utifrån regionens innovationsstrategi (RIS). Tre områden är prioriterade och ger draghjälp för hela innovationsprogrammets genomförande

- Cirkulär ekonomi som utvecklingsmotor,
- kreativa möten och
- gränslösa grannar.

Ett koncept finns nu framarbetat mellan Sör & Nord Tröndelags fylkeskommuner, Region Jämtland Härjedalen, Mittuniversitetet, Hushållningssällskapet samt Studieförbundet Vuxenskolan som syftar till att skapa helt nya förutsättningar för öppet

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

involverande samskapande mellan våra akademier, småföretag och civilsamhället - en mittnordisk innovationsarena för cirkulär ekonomi. Målet är att utveckla en öppen, samskapande och gränsöverskridande årlig mötesplats för cirkulär ekonomi i mittnorden där företag, offentlighet, politik och civilsamhälle möts, firar framgång och initierar företagsarbeten.

Bredbandsinformation

Peter Adolfsson informerar. Korrelation finns mellan snabbt bredband och produktiva företag, ekonomisk tillväxt samt samhällsutveckling. Drygt 53 % av alla hushåll i länet hade snabbt bredband 2015 men stora variationer finns i länets kommuner och mellan tätort och landsbygd.

I ett flertal orter i Östersunds, Krokoms och Härjedalens kommuner kommer Telia att stänga ner ADSL under 2017.

Stöd till bredbandsutbyggnad har delats ut via Landsbygdsprogrammet (Lst.) samt via ERUF (IVV). Det finns mer medel att söka från dessa.

Peter Adolfsson redovisar statuskartor som visar fibertillgången i länet samt vad som är på gång att byggas.

Där det inte är rimligt med optisk fiber eller där det kommer att dröja innan fibernätet byggs ut kan mobila lösningar, radiolänklösningar eller satellitlösningar vara alternativ. Mobila 5G-lösningar är inte ett alternativ att vänta på.

Lägesrapport Funktionella Mittstråket

Jan Molde redovisar. Det mest aktuella just nu är att få fram ett beslut från Trafikverket på var ett tågstopp i Näliden ska placeras. Trafikverket har med stor tydlighet fått ta del av Krokoms kommuns och Regionens önskemål om placering. Trafikverket utreder f n om de kan acceptera den föreslagna placeringen. En nackdel är att läget innebär längre tid med bomfällning i Näliden. Förhoppningsvis kommer ett besked under oktober månad. Regionen har skickat en skrivelse i frågan till Trafikverket.

Länstransportplanen

Berit Eriksson informerar. Möten är snart genomförda med alla kommuner. Vid årsskiftet ska det finnas en bruttolista som sedan ska inarbetas och utgöra kommande Länstransportplan. Utskottet tycker att idén med en workshop är mycket bra, datum bestäms till 23 januari, i anslutning till planerat möte med Transportutvecklingsrådet. Det är viktigt med en bred uppslutning från Transportutvecklingsrådet, kommun- och regionpolitiker.

Jan Molde och Berit Eriksson informerar om infrastrukturpropositionen. Den innehåller inte höghastighetsjärnvägar och dess finansiering. Den talar bland annat om att ” långväga godstransporter ska flyttas från lastbil till tåg och sjöfart. Tåget ska vara snabbare än bilen och billigare än tåget”. Noteras också att den totala ramen för perioden 2018-2029 föreslås bli 622 miljarder, att jämföra med 515 miljarder för innevarande

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

tolvårsperiod. De största ökningarna avser underhåll och investeringar i järnväg. Region Jämtland Härjedalens synpunkter om en annan fördelningsmodell finns omnämnd i propositionen, det är positivt och ska uppmärksammas i ett pressmeddelande.

Förbifart Brunflo

Arbetet inom Trafikverket löper på enligt ”grönt alternativ”.

Interreg projekt Tredje dubbeltur till Trondheim

Jan Molde informerar. Det finns goda förutsättningar för att få Interregmedel för en tredje dubbeltur mot Trondheim. Programperioden omfattar åren 2014 – 2020.

Vision

- Trafik i drift 2019, då bron över Stora Helvetet är klar och två VM-tävlingar hålls i Jämtland
- Stöd till trafiken kan utgå åren 2019 och 2020.
- Redovisning och utvärdering under 2021.

Vem som ska vara projektägare behöver undersökas. Lämpligt att lämna in en ansökan i september 2017.

Målbild infrastruktur och kommunikationer

Ett PM har sänts ut med kallelsen. Det diskuteras vid kommande utskottsmöte 21 november.

Jämtlandsstråket fortsatt projekt

Jan Molde informerar. Östersunds kommun har initierat att projektet ska fortsätta, men med Östersunds kommun som projektägare. Region Jämtland Härjedalen ska då delta med arbetstid, beräknad till ca 80 timmar/år.

Utskottet ställer sig positiva till att Region Jämtland deltar i en förlängning av projektet Jämtlandsstråket.

Utskottet diskuterar värdet av ett liknande projekt i det nord-sydliga stråket. Något som de anser mycket angeläget. De ser gärna att Region Jämtland Härjedalen initierar ett motsvarande projekt utmed väg 45, Inlandsstråket.

Nätverk

En uppdaterad nätverkskarta är utsänd med kallelsen. Utskottet tycker att den är bra. Ett sakfel ska rättas och uppgift om vem som företräder region Jämtland Härjedalen på olika poster ska uppdateras.

Linje 46 på väg eller järnväg

Ett PM med sakuppgifter delas ut och ska diskuteras vid kommande utskottsmöte 21 november.

Utskottet har fått en preliminär inbjudan till att provåka de nya motorvagnar som Inlandsbanan avser att köra med under säsongen 2016-2017.

SJ biljettsamarbete

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-10-14

Utskottet för infrastruktur

Ruth Eriksson informerar. Länstrafikens färdbevis periodkort, länskort och ungdomskort är giltiga på Norrtågs trafik men inte giltiga på SJ:s tåg. Det gäller i samtliga Norrtågs län. I och med att SJ utökat sin trafik Sundsvall – Umeå har frågan om biljettsamarbete aktualiserats i Västernorrland. I Jämtland är trafikutbudet med SJ:s tåg 2 dubbelturer dagligen, varav vissa turer i mindre attraktiva tidslägen. Ett biljettsamarbete är ganska ointressant inom länet. Ett biljettsamarbete med SJ riskerar att urholka ekonomin för Norrtågs operatör Tågkompaniet AB som har ett tjänstekoncessionsavtal. Biljettintäkterna som genereras i trafiken utgör en betydande del av finansieringen av trafiken. Ett biljettsamarbete innebär också att SJ ska ha en ersättning för resor som görs med SJ:s tåg. Utskottet anser inte att något biljettsamarbete med SJ ska inledas.

Möte med SJ 3 oktober i Gävle

Ruth Eriksson informerar. SJ inbjuder till möten om trafikutveckling och planering vid två tillfällen per år. Mötet 3 oktober handlade främst om kommande trafikperiod, T17 (med trafikstart i december 2016). Inför T17 så kommer nattågen att gå ca 115 dagar men inte sammanhållet dagligen under säsongerna, dagtågen trafikerar oförändrat i tid och färdväg.

Gränsdragning tilläggstrafik

Ruth Eriksson informerar. RKM har det ekonomiska och politiska ansvaret för all regional kollektivtrafik i länet. Grundprincipen är att kostnaden för eventuella framtida ambitionsförändringar faller på den som tar på sig ansvaret för en verksamhet (landstinget/regionen) vid en skatteväxling. Det ska råda en samsyn mellan kommunerna och Region Jämtland Härjedalen om vilka förändringar i trafikutbudet och produkter som kan/bör förändras. Det innebär att en kommuns önskemål om förändringar i kollektivtrafiksystemet gällande exempelvis trafikutbud och priser ska diskuteras inom ramen för intressentinflytande. Om en kommun har önskemål om åtgärder som inte är prioriterade enligt trafikförsörjningsprogrammet och inte ingår i den verksamhet som skatteväxlades kan kommunen göra tilläggsköp förutsatt att dessa är förenliga med målen i trafikförsörjningsprogrammet och inte är systempåverkande. Tilläggsköpen måste självfallet också ligga inom den kommunala kompetensen och beakta likställighetsprincipen.

Exempel på vad en tilläggsöverenskommelse kan innehålla

- Trafiken ska bedrivas med andra fordon än vad RKM bedömer som tillräckligt bra,
- Turtäthet på en befintlig linje eller ytterligare linjer.
- Kollektivtrafiktjänsterna ska vara billigare för alla eller vissa resenärsgupper.

Det är viktigt att tillköpen hanteras ansvarsfullt

- administrativa gränser ska inte förstärkas
- och enkelhet gentemot resenärerna ska värnas.

2016-10-14

Utskottet för infrastruktur

Det kan därför vara lämpligt att Region Jämtland Härjedalen och kommunerna avtalar om ett tilläggsköp med tydliga villkor. Principen för tillköp är att Region Jämtland Härjedalen fullt ut ska kompenseras för den ökade kostnaden. Här ingår också bedömt intäktsbortfall. Tilläggsköp bör gälla för bestämd tidsperiod och utvärderas innan eventuell ny överenskommelse träffas.

- Skolnedläggning i Bräcke leder till ökat resande på befintliga turer – ej som tilläggsköp (jfr trafik för nyanlända)
- Härjedalen vill utöka möjlighet till arbetspendling nya turer – tilläggsköp
- Östersund – linjenätsutredning tätortstrafiken ej tilläggsköp, till en viss nivå
- Östersund – elbussar enligt mål i trafikförsörjningsprogram tilläggsköp?
- Berg förbättrad gy-pendling anspråk under utredning

Utskottet diskuterar utifrån redovisningen. Varje anspråk bör provas noga utifrån det ansvar som regionen har åtagit sig.

Studiebesök Östersunds kommun 11 november

Program för dagen delas ut och ledamöterna uppmanas att delta. Anmälan till Ruth Eriksson senast 26 oktober.

Bussbranschföreningen 25 november

Ordföranden har fått en muntlig inbjudan. Det är önskvärt att någon från utskottet kan delta. Program kommer inom kort.

§ 33 Utvidgat uppdrag partnerskapet Atlantbanan (RUN/590/2016)

Våren 2016 bildades partnerskapet Atlantbanan med syfte att verka för utveckling av Norra Stambanan och Mittbanan och trafiken på dessa banor från Stockholm via Gävle, Bollnäs, Ljusdal mot Storlien och vidare mot Trondheim respektive mellan Sundsvall och Storlien och vidare mot Trondheim. Av de texter som låg till grund för bildandet av Partnerskapet Atlantbanan framgår också att arbetet ska präglas av ett transportslagsövergripande synsätt där samspelet vid vägtrafiken ska beaktas.

Under tiden 2012-04-01 – 2015-03-31 bedrevs ett projekt med namnet ”Fjällvägen” med syfte att stärka vägstråket Tönnebro – Bollnäs – Ljusdal – Sveg – Funäsdalen - riksgränsen mot Norge. Stråket omfattar stora delar av vägarna 83 och 84 i Gävleborgs och Jämtlands län. I projektet deltog Bollnäs, Ljusdals, Härjedalens och Söderhamns kommuner liksom Destination Järvsö, Destination Vemdalen och Destination Funäsfjällen. Dessutom deltog både Regionförbundet Gävleborg och Regionförbundet Jämtlands län (senare Region Gävleborg respektive Region Jämtland Härjedalen). Inom ramen för projektet har bland annat en så kallad stråkanalys tagits fram som både gav en nulägesbeskrivning av stråket och redovisade olika mål för stråket och dess omland.

Region Jämtland Härjedalen fick en förfrågan om att medverka i ett nytt projekt från 2015-04-01 till 2016-03-31 för fortsatt utveckling av Fjällvägen.

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

Att Regionerna deltog och medfinansierade det första projektet som till största delen handlade om att ta fram kunskapsunderlag var naturligt. Att däremot delta och medfinansiera ett projekt som till stora delar skulle handla om påverkan på den regionala nivån ansågs inte förenligt med Regionens uppdrag att ansvara för infrastrukturplaneringen i länet och att prioritera de statliga investeringarna, där aktuell vägsträcka utgör en del av underlaget. Regionen beslutade därför 2015-03-05 att avslå den inlämnade ansökan om medfinansiering av projektet "Fjällvägen Etapp 2".

Ett likartat beslut fattades av Region Gävleborg på samma grunder. Samarbetet för Fjällvägen fortsatte dock mellan de flesta av de övriga parterna.

Regionen fick senare en inbjudan till medlemskap i ett föreslaget Partnerskap Fjällvägen. I beskrivningen av detta partnerskap angavs bland annat att ett medlemskap "innebär en aktiv medverkan och ansvar för att syfte och mål med partnerskapet uppfylls". Vidare föreslogs i dokumentet en årlig medlemsavgift om 50 000 kronor per region och lägre medlemsavgifter, kopplade till invånarantal, för kommuner.

Den föreslagna organisationen av partnerskapet Fjällvägen påminde till stora delar om organisationen av partnerskapet Atlantbanan där Region Jämtland Härjedalen medverkar. Partnerskapet Atlantbanan har som övergripande uppgift att verka för utveckling av Norra Stambanan och Mittbanan och trafiken på dessa banor. Arbetet i detta partnerskap handlar till del om påverkansarbete, men då gentemot den nationella nivån när det gäller prioriteringar i Trafikverkets nationella plan och gentemot trafikoperatörer.

Det föreslagna Partnerskapet Fjällvägen skulle ha som en av sina uppgifter att verka för förbättrad infrastruktur. Den infrastruktur det handlar om utgörs av delar av vägarna 83 och 84. Investeringar i dessa vägar ska enligt gällande regelverk prioriteras inom ramen för de så kallade länstransportplanerna som regionerna ansvarar för. Det bedömdes olämpligt att Regionen ingår i ett partnerskap som har som en av sina uppgifter att påverka just Regionen. Det skulle kunna rubba förtroendet för Regionen och dess förmåga att ur ett länsövergripande perspektiv göra rätt prioriteringar av tilldelad ram för investeringar i statlig transportinfrastruktur.

Av den anledningen beslutade Regionala utvecklingsnämnden, genom delegationsbeslut 2016-06-22, att avstå från medverkan i Partnerskap Fjällvägen.

I beslutet angavs dock att Region Jämtland Härjedalen gärna medverkar i andra sammanhang där frågan om utveckling av stråket diskuteras. Det kan bland annat handla om påverkansarbete gentemot den nationella nivån i frågor om skyltade hastigheter på vägarna, ramar och anslag till investeringar och underhåll till den regionala nivån etcetera. En idé som är värd att pröva är att använda det redan existerande partnerskapet Atlantbanan i dessa sammanhang, står det i delegationsbeslutet från 2016-06-22.

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

Företrädare för Region Gävleborg har nu väckt frågan om att utvidga nuvarande partnerskap för Atlantbanan till att även omfatta vissa generella vägfrågor. De skriver att de med detta hoppas kunna ta ett mer samlat grepp och effektivisera vårt fortsatta samarbete med transportinfrastruktur frågorna i Norra stambanestråket.

De önskar nå samsyn i denna fråga och undrar därför hur Region Jämtland-Härjedalen ser på förslaget.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet för infrastruktur föreslår Regionala Utvecklingsnämnden att ställa sig bakom förslaget att utvidga nuvarande Partnerskap för Atlantbanan till att även omfatta vissa generella vägfrågor.

§ 34 Utredning upphandling nattågstrafik (RUN/527/2016)

Sedan 2016-04-05 går nattågen till/från Jämtland endast under säsong ca 110-115 dagar per år. Trafiken planeras utifrån resandet i besöksnäringen och inriktas helt på högsäsongerna. Avsaknaden av nattåg är tydlig i andra sammanhang för boende i länet, tjänsteresor, långpendlare och besöksnäringen. SJ:s inriktning är att kunna utöka den kommersiella nattågstrafiken något kring säsongerna. Utsikten att få tillbaka nattåget på helårsbasis är dock liten och avlägsen. Avsaknaden av nattågstrafik riskerar dessutom att försvaga marknaden för dagtågen eftersom kombinationen dagtåg-nattåg inte längre är möjlig.

Trafikverket har, som en av sina uppgifter, att beakta tillgänglighet i form av trafikförsörjning till hela landet. Utskottet anser att Trafikverket bör utreda förutsättningarna för en statligt upphandlad nattågstrafik till/från Jämtland.

BESLUTSUNDERLAG

Brev till Trafikverket, utredning av statligt upphandlad nattågstrafik.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet för infrastruktur föreslår Regionala Utvecklingsnämnden att begära att Trafikverket utreder förutsättningarna för en statligt upphandlad nattågstrafik till/från Jämtland.

§ 35 Tilläggsavtal trafik Härjedalen (RUN/591/2016)

Härjedalens kommun har bedömt att det finns ett behov av arbetspendling Sveg-Lofsdalen resp Vemdalen och Hede-Funäsdalen.

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

Region Jämtland Härjedalen är Regional kollektivtrafikmyndighet och har det politiska och ekonomiska ansvaret för den allmänna kollektivtrafiken i länet. Verksamheten har skatteväxlats vid en viss tidpunkt och ett visst trafikutbud. Lagen (2010:1065) om kollektivtrafik möjliggör för kommunerna att träffa avtal med regionen om kostnadsansvaret för allmän kollektivtrafik som är av bättre kvalitet, större trafikutbud eller billigare för resenären än vad regionen tillhandahåller.

Den önskade tilläggstrafiken i Härjedalen är inte prioriterad enligt trafikförsörjningsprogrammet och inte ingår i den verksamhet som skatteväxlades. Kommunen begär därför att den ska betraktas som ett tilläggsköp. Trafiken är förenlig med målen i trafikförsörjningsprogrammet och är inte systempåverkande.

BESLUTSUNDERLAG

Tilläggsavtal

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet för infrastruktur föreslår regionala utvecklingsnämnden

- 1) Regionala utvecklingsnämnden godkänner att den begärda trafiken betraktas som ett tilläggsköp
- 2) Regionala utvecklingsnämnden godkänner upprättat avtal mellan Region Jämtland Härjedalen och Härjedalens kommun.

§ 36 Avsiktsförklaring Elbussprojektet i Östersund

Ärendet har diskuterats vid tidigare utskott där utskottet uttalat sig positiva till att Region Jämtland Härjedalen deltar i projektet men vill ha en fördjupad diskussion om finansieringen innan beslut fattas om detta.

Utskottet menar att studiebesöket i Östersunds kommun den 11 november är ett sådant tillfälle.

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet beslutar att bordlägga ärendet.

§ 37 Bussgods Norr

Uppdrag har givits från presidierna i regionala kollektivtrafikmyndigheter och Länstrafikbolagen i Norrbotten, Västerbotten Västernorrland och Jämtland Härjedalen. Utredningens förslag är att slå samman bussgodsverksamheterna till en organisation och i framtiden bedriva verksamheten gemensamt.

I förslaget redovisas hur det ska gå till, tidplan, förslag till ny organisation samt ersättningsmodell för frakter och riskanalys.

BESLUTSUNDERLAG

Bussgods, utredning gemensam bussgodsorganisation i Norrland, 2016-09-28

Utskottet för infrastruktur

2016-10-14

UTSKOTTET FÖR INFRASTRUKTURS BESLUT

Utskottet beslutar att bordlägga ärendet.

Justerandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande